

- О.О. Цимбалістенко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2015. – 35. – С. 153-156.
5. Сакал В.М. Місце та роль прокурора – процесуального керівника в організації досудового розслідування / В.М. Сакал // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2015. – № 2. – С. 41-51.

Ключові слова: прокурор, статус, нагляд, досудове розслідування, повноваження, оперативно-розшукова діяльність, права прокурора, обов'язки прокурора.

Науковий керівник: старший викладач Нестерчук Л. П.

Мартинов Іван Олексійович

студент 1 курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ДОБОРУ ДО ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ

Забезпечення сталого демократичного розвитку нашої держави вимагає формування ефективної, сучасної системи органів нагляду за дотриманням законності, якими в Україні, у першу чергу, є органи прокуратури. Саме на прокуратуру статтею 131-1 Конституції України покладено значимі для гарантування незворотності демократичних перетворень повноваження, серед яких підтримання державного обвинувачення в суді; представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом; нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність [1].

У зв'язку з реформуванням правоохоронної системи України та створенням нових нормативно-правових актів, з'явилися деякі проблеми та труднощі в теперішніх умовах функціонування правоохоронних органів, зокрема прокуратури. Перш за все, це стосується персонального добору до місцевих прокуратур України.

Слід з'ясувати, який саме існує порядок добору кандидатів та їх призначення на посаду прокурора місцевої прокуратури:

1) прийняття Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів рішення про проведення добору кандидатів на посаду прокурора, що розміщується на офіційному веб-сайті Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів та повинно містити виклад передбачених цим Законом вимог, яким має відповідати кандидат на посаду прокурора, а також перелік документів, що подаються до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, і кінцевий термін їх подання;

2) подання особами, які виявили бажання стати прокурором, до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів відповідної заяви та документів, визначених цим Законом;

3) здійснення Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів на основі поданих кандидатами на посаду прокурора документів перевірки відповідності осіб вимогам, установленим до кандидата на посаду прокурора;

4) складання особами, які відповідають установленим вимогам до кандидата на посаду прокурора, кваліфікаційного іспиту;

5) оприлюднення Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів на офіційному веб-сайті списку кандидатів, які успішно склали кваліфікаційний іспит;

6) організацію Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів спеціальної перевірки кандидатів, які успішно склали кваліфікаційний іспит;

7) визначення Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів рейтингу кандидатів на посаду прокурора серед осіб, які успішно склали кваліфікаційний іспит та щодо яких проведено спеціальну перевірку, а також зарахування їх до резерву на заміщення вакантних посад прокурорів;

8) проходження кандидатом на посаду прокурора спеціальної підготовки в Національній академії прокуратури України;

9) оголошення Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів у разі відкриття вакантних посад прокурорів конкурсу на зайняття таких посад серед кандидатів, які перебувають у резерві та пройшли спеціальну підготовку;

10) проведення Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів конкурсу на зайняття вакантних посад прокурорів на основі рейтингу кандидатів;

11) направлення Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів подання керівнику місцевої прокуратури щодо призначення кандидата на посаду прокурора;

12) призначення особи на посаду прокурора;

13) складання особою присяги прокурора [2].

Перша проблема виникає у питанні зарахування кандидата на посаду прокурора до резерву, а не безпосереднє виконання обов'язків, що означає розрив стажу даної особи і неможливість отримання заробітної плати, і нарахування в майбутньому пенсії. Зарахування кандидата на посаду до резерву не означає в подальшому його призначення прокурором. До того ж, при неуспішному складанні іспиту у Національній академії прокуратури кандидат виключається зовсім з резерву і попередні зусилля кандидатів є зовсім марними. Це ставить під сумнів важливість проходження не одного, а двох іспитів.

Другий іспит також не є запорукою стовідсоткового працевлаштування, бо особа має брати участь ще й у конкурсі на зайняття вакантної посади на підставі рейтингу кандидатів.

Результати кваліфікаційного іспиту діють протягом трьох років, але не передбачено, як довго особа може перебувати в резерві і чи не доведеться їй знову проходити два попередні іспити.

Також громадські організації та фізичні особи, коло яких не визначено, можуть втручатися в процес добору прокурорів шляхом подання до КДКП інформації про недоброчесність певних кандидатів; існує ризик, що дані суб'єкти можуть бути упередженими і просто виконувати чиєсь політичне замовлення. Така процедура може значно вплинути на репутацію кандидата та його майбутнє отримання посади державного посадовця, звісно в разі не- підтвердження обвинувачень.

Проаналізувавши дані про вакантні та тимчасово вакантні посади прокурорів станом на 03.2018 р., можна дійти висновку, що їх кількість зовсім незначна. Лише тимчасово вакантні посади є в достатньому обсязі, але в цьому випадку особа працює замість іншої, що, як правило, перебуває у відпустці по догляду за дитиною в середньому до початку 2020 року. Надалі особа просто стає безробітною. Проте ця проблема радше стосується потреби очищення влади і створення нових вакантних посад.

До того ж, не встановлений певний випробувальний період з метою з'ясування відповідності обсягу професійної компетентності кандидата на посаду вимогам профілю професійної компетентності посади в органах прокуратури, що може бути вдалою ініціативою замість другого іспиту, щоб за допомогою застосування професійних навичок, впевнитись у високому рівні кваліфікації прокурора [3].

Загалом, така ускладнена процедура добору кандидатів мало впливає на ефективність формування прокурорського корпусу і може бути значним збитком для самих кандидатів на ці посади.

Список використаних джерел:

1. Нечипоренко С. І. Проблеми правового регулювання процедур добору та прийняття на службу в органи прокуратури / <http://archive.nbuv.gov.ua/eJournals/FP/2010-4/10ncivop.pdf>
2. Про прокуратуру: закон України від 14 жовтня 2014 р.// Відомості Верховної Ради, 2015, № 2-3, ст. 12.
3. Шаповалов А.В. Проблеми вдосконалення системи добору кадрів в органах прокуратури України /Наукові праці МАУП, 2013, вип. 4(39), с. 138-142.

Ключові слова: правоохоронні органи, прокуратура, проблеми добору, кваліфікаційний іспит, зайняття посади;

Науковий керівник — к.ю.н., доцент Билиця І. О.